

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLII. — Izdan in razposlan 26. dne avgusta 1917.

Vsebina: (Št. 352—355.) 352. Ukaz glede predpisov o cenah in o izdelovanju za kože, kožice, usnje in strojne jermene. — 353. Ukaz o zahtevanju in izročanju kožic kuncev (kunčevine). — 354. Ukaz o prometu s cepljenim usnjem in podplati iz cepljenega usnja. — 355. Ukaz o prometu z usnjem za strojne, šivalne, vezne in udarne jermene in s takimi jermeni.

352.

Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z voditelji udeleženih ministrstev in v soglasju z vojnim ministrom z dne 20. avgusta 1917. l.

glede predpisov o cenah in o izdelovanju za kože, kožice, usnje in strojne jermene.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje:

§ 1.

Cene usnja.

Na mesto seznamkov najvišjih cen za usnje različnih vrst, ki so priloženi ministrstvenim ukazom z dne 12. julija 1915. l. (drž. zak. št. 197), z dne 22. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 393) in z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 358), in z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 358), stopita temu ukazu pridejana seznamka I in II, v katerih so cene ustanovljene tudi za nekatere nadaljnje vrste usnja in iz njih narejeno blago.

V njih navedene cene smejo terjati izdelovalci, presegati se pa ne smejo. Isto velja glede ustanovljenih trgovinskih prikladov.

§ 2.

Cene kož in kožice.

- a) Za kože in kožice divjačine in za telečje kožice se ustanavljajo v priloženih seznamkih III in IV navedene najvišje cene. Dosedanje najvišje cene za telečje kožice (ministrstveni ukaz z dne 22. decembra 1915. l. [drž. zak. št. 393], seznamek I) izgube moč.

§ 3.

Predpisi o izdelovanju.

- a) Seznamki I do III obsegajo predpise o izdelovanju za določene vrste usnja.
- b) Telečje kože in kožice odstavljenih telet in pitlingov, kojih brez soli tehtana teža s kratko nogo in glavo znaša 10 kg. ali manj, se ne smejo več spravljati v promet. Take kožice se morajo slačiti brez glave in „špice“. Za kožice, kojih brez soli tehtana teža s kratko nogo in glavo presega 10 kg, veljajo, kakor doslej, za goveje kože ustanovljene najvišje cene.
- c) Pravtako se smejo slačiti svinjske kože le brez glave, ušes in repa. Za svinjske kože z ukazom z dne 26. januarja 1917. l. (drž. zak. št. 31) ustanovljene najvišje cene ostanejo zlasti tudi glede „nemških“ kož neizpremenjene.

§ 4.

Izjeme.

Javnim mestom in občekoristnim združbam, ki se bavijo z nabavljanjem ali razdeljevanjem glede cene omenjenega blaga, more trgovinsko ministrstvo podeliti dovoljenje za oddajanje blaga s primernim prikladom k ceni.

Trgovinsko ministrstvo more, ako so dani tehtni razlogi, dovoliti tudi druge izjeme od predpisov, ki so v seznamkih.

§ 5.

Kazensko določilo.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z zapornim do 6 mesecev ali z denarnimi kaznimi do 20.000 kron. Ako se kaznuje zaradi prestopka predpisov o cenah, se more tudi izreči, da zapadejo reči, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in da se izgubi obrtna pravica. Navedene kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

§ 6.

Začetek veljavnosti.

- a) V seznamkih I in II novo ustanovljene ali nasproti dosedanjim najvišjim cenam izpremenjene cene usnja veljajo za prodajanje

po kupčevalcih ali drugih posestnikih zalog, izvzemši izdelovalce usnja, počenši od 1. dne oktobra 1917. l.

Nižje stopnje cen po seznamku I časovno stopnjevanih cen za ovčje, jagnjetovo, kozlovsko in kozje usnje dobé za oznamnjene prodaje moč 30. dne septembra 1917. l.

- b) Cene za gonilne jermene, krupone za manšete udarne jermene in rezano blago šivalnih in veznih jermenov dobé za izdelovalca veljavo s 1. dnem oktobra, za druge posestnike zalog s 1. dnem novembra 1917. l.

- c) Izdelovalci čevljev ne smejo dajati svojemu preračunu cen, počenši od 15. dne novembra 1917. l., v podstavo višjih cen nego v seznamku I navedene cene.

Ako porabljajo vrste usnja, ki so po seznamku I v ceni časovno stopnjeване, morajo stroške gradiva najkasneje od 15. dne decembra 1917. l. naprej, računati po nižji stopnji cen.

- d) V vseh drugih ozirih dobé ustanovljene cene in druga določila tega ukaza moč z dnem, katerega se razglasi ukaz.

Mataja s. r.

Ertl s. r.

Homann s. r.

Wimmer s. r.

Czapp s. r.

Seznamek cen I

V r s t a				K r o n			
				za kilogram	za		
					kvadratni meter	kvadratni čevlji ¹⁾	
A. Goveje usnje.							
Svetlo usnje (tudi „kipsblank“)	črno	cele ali polovične kože	debele izpod 4 mm	13·20	.	.	
			4 do 5 mm debele	12·70	.	.	
		ščuke ²⁾	izpod 4 mm debele	13·70	.	.	
			4 do 5 mm debele	13·20	.	.	
		vratovi	.	12·70	.	.	
		averni (stranski deli)	.	12·20	.	.	
	naravne barve	cele ali polovične kože	debele izpod 4 mm	15·20	.	.	
			4 do 5 mm debele	14·70	.	.	
		ščuke ²⁾	izpod 4 mm debele	16·20	.	.	
			4 do 5 mm debele	15·70	.	.	
		vratovi	.	13·45	.	.	
		averni (stranski deli)	.	12·45	.	.	
	prsno usnje	soljeno, egalizirano 2·5 do 3 mm debelo ³⁾	črno	15·20	.	.	
			rjavo	17·95	.	.	
		drugače delano	črno	13·20	.	.	
			rjavo	15·20	.	.	
	Usnje za notranje podplate do 3 mm debelo iz govejih kož, telečjih kožic, kožic odstavljenih telet, pitlingov ali kipsov	cele ali polovične kože			13·10	.	.
		vratovi ali averni			10·10	.	.
Oglav ³⁾	debel izpod 1·5 mm	naravnorjav		19.—	.	.	
		črn gladek ²⁾		18.—	.	.	
		črn zguban ²⁾		17.—	.	.	

1) En (angleški) kvadratni čevlj = 0·0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10·76 kvadratnih čevljev.

2) Izdelovati se sme le na podstavi posebnega naročila vojaške uprave.

3) Tudi iz kožic odstavljenih telet ali pitlingov, če je kos težek (tehtan brez soli) čez 9 kg (kratka noga brez glave), oziroma 10 kg (kratka noga z glavo). — Da se dvigne izdelovanje dobrega, rjavega govejega oglava, more vojaška uprava po svojem preudarku čez navedene cene dovoljevati premije 50 h za kilogram.

V r s t a			K r o n		
			za kilogram	za kvadratni meter	za kvadratni čevljev ¹⁾
Oglav ³⁾	1·5 do 2·5 mm debel	naravnorjav	18.—	.	.
		črn gladek ²⁾	17.—	.	.
		črn naguban ²⁾	16.—	.	.
	nad 2·5 mm debel (oglav za jermene)	naravnorjav	17.—	.	.
		črn, gladek ²⁾	16.—	.	.
Usnje za pasove ⁴⁾	to je na 2·5 do 3·5 mm v enaki debelosti cepljeno in zloženo, za pasove apretirano naravnorjavo svetlo usnje s trdnimi gladkimi gubami in k večjemu 10% vsebine masti v celih kožah		20·50	.	.
Chromov blank in chromov oglav	2)		.	.	.
Transparentno usnje, valjano usnje			.	.	.
Usnje za podplate	vache	cele ali polovične koža	10·10	.	.
		kruponi ⁵⁾	11·60	.	.
		vratovi ⁵⁾	9.—	.	.
		averni ⁵⁾ (stranski deli)	8·10	.	.
	terce, strojene s smrekovo čreslovino	cele ali polovične kože	11·10	.	.
		kruponi ⁵⁾	12·80	.	.
		vratovi ⁵⁾	9·80	.	.
		averni ⁵⁾ (stranski deli)	8·80	.	.
	terce na tri stajke strojene	cele ali polovične kože	11·10	.	.
		kruponi ⁵⁾	13·30	.	.
		vratovi ⁵⁾	9·20	.	.
		averni ⁵⁾ (stranski deli)	8·30	.	.
	iz bikovih kož za 1 K } za kilogram čeneje iz bivolvih kož za 2 K }		.	.	.
Cepljeno usnje (rastlinsko ali kombinirano strojeno)	s čreslom strojeno, ne prirejeno, ne sortirano cepljeno usnje iz hrbtov		7.—	.	.
	s čreslom strojeno, ne prirejeno cepljeno usnje iz hrbtov za gamaše in oglav		8.—	.	.
	valjano cepljeno usnje iz hrbtov za notranje podplate		8.—	.	.

¹⁾ En (angleški) kvadratni čevljev = 0·0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10·76 kvadratnih čevljev.

²⁾ Izdelovati se sme le na podstavi posebnega naročila vojaške uprave.

³⁾ Tudi iz kože odstavljenih telet ali pitlingov, če je kos težek (tehtan brez soli) čez 9 kg (kratka noga brez glave), oziroma 10 kg (kratka noga z glavo).

⁴⁾ Se sme izdelovati le na podstavi posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva.

⁵⁾ Se sme izdelovati le za poddelovanje v lastnem obratu.

V r s t a			K r o n		
			za kilogram	za	
				kvadratni meter	kvadratni čevlji ¹⁾
Cepljeno usnje (rastlinsko ali kombinirano strojeno)	pomaščeno, rjavo ali črno cepljeno usnje iz hrbtov za oglav	I a	12.—	.	.
		II a	10.—	.	.
	prirejeno cepljeno usnje iz hrbtov za gamaše	I a	12.—	.	.
		II a	10.—	.	.
Cepljeno usnje	prirejeno in s pokostjo prevlečeno cepljeno usnje iz hrbtov za gamaše		13.50	.	.
Cepljene ploče in podplati	ploče in podplati iz zlepljenih plasti cepljenega usnja ali drugega usnja v velikosti moške noge (najmanj 10 × 15 cm)		12.50	.	.
	cepljene ploče ali podplati manjše mere primerno ceneje		.	.	.

B. Konjsko usnje.

Strojeno kakor podplati	cele ali polovične kože, vratovi ali naritniki ³⁾				11·10	.	.
Oglav	rastlinsko strojen pomaščen	cele ali polovične kože	naravne barve	I a	17·50	.	.
				II a	16·50	.	.
			črne ²⁾	I a	16·50	.	.
				II a	15·50	.	.
	konjski vratovi ²⁾				.	.	.
	s čreslom strojen, nepomaščen, izpran, naritnik naguban	cele ali polovične kože, vratovi ali naritniki ²⁾	I a		17·—	.	.
			II a		16·—	.	.
	s chromom strojen ²⁾ (konjski chevreaux, konjski box)	konjski vratovi ali kože žrebet ³⁾	črno	I a	.	29·—	2·70
				II a	.	26·90	2·50
				III a	.	23·70	2·20
druge barve za 4 K na kvadratni meter, za 37 h na kvadratni čevlji dražje			.	.	.		

1) En (angleški) kvadratni čevlji = 0.0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10.76 kvadratnih čevljev.

2) Izdelovati se sme le na podstavi posebnega naročila vojaške uprave.

3) Se ne sme izdelovati iz drugih delov kože.

V r s t a				K r o n		
				za kilogram	za	
					kvadratni meter	kvadratni čevelj 1)
C. Telečje usnje.						
strojeno s čreslom, naravnorjavo, na meseni strani prirejeno 2)	I. strojenje brez soda 2)	do 1·4 kg	za kos	22·50	.	.
		čez 1·4 kg		23·—	.	.
	II. strojenje v sodu	do 1·4 kg		20·50	.	.
		čez 1·4 kg		21·—	.	.
strojeno s čreslom, naravnorjavo, na hrapavi strani prirejeno, nepočrnjeno	za 1 K	za kilogram ceneje nego po posameznih strojitvah in različnih težah kosov spredaj ustanovljene cene		.	.	.
s čreslom strojeno, črno 2)	za 2 K			.	.	.
s chromom strojeno 2) (boxkalb)			črno I a	.	33·40	3·10
			črno II a	.	31·20	2·90
			črno III a	.	28·—	2·60
			druge barve za 4 K na kvadratni meter, za 37 h na kvadratni čevelj dražje		.	.
D. Svinjsko usnje.						
s čreslom strojeno	iz nemških kož	ne prirejeno		9·75	.	.
		prirejeno kakor usnje za podplate		10·—	.	.
		prirejeno za sedlarsko usnje in usnje za gamaše od 2 mm navzgor		15·—	.	.
	iz ogrskih kož za 25% ceneje			.	.	.
E. Ovčje in jagnjetovo usnje.						
s čreslom ali rojem strojeno	neprirejeno: pomaščeno, črno, gladko ali nagubano	do 31. dne avgusta 1917. l.	I a	20·—	.	.
			II a	17·—	.	.
			III a	14·50	.	.
		od 1. dne septembra 1917. l.	I a	16·—	.	.
			II a	14·50	.	.
			III a	12·—	.	.
1) En (angleški) kvadratni čevelj = 0·0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10·76 kvadratnih čevljev.						
2) Se sme izdelovati le na podstavi posebnega dovoljenja trgovskega ministrstva.						
3) Da se dvigne izdelovanje dobrega, rjavega telečjega oglava, more vojaška uprava po svojem predniku čez navedene cene dovoljevati premije 50 h za kilogram.						

¹⁾ En (angleški) kvadratni čevlj = 0·0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10·76 kvadratnih čevljev.

²⁾ Se sme izdelovati le na podstavi posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva.

³⁾ Da se dvigne izdelovanje dobrega, rjavega telečjega oglava, more vojaška uprava po svojem predarku čez navedene cene dovoljevati premije 50 h za kilogram.

V r s t a				K r o n		
				za kilogram	za	
					kvadratni meter	kvadratni čevlji ¹⁾
s čreslom ali galunom strojeno	črno in nebarvano prirejeno	do 31. dne avgusta 1917. l.	.	.	20.—	1·85
		od 1. dne septembra 1917. l.	.	.	16·70	1·55
	druge barve in prirejeno	do 31. dne avgusta 1917. l.	.	.	22·10	2·05
		od 1. dne septembra 1917. l.	.	.	18·90	1·75
fino usnje za pohištvo	črno	do 31. dne avgusta 1917. l.	.	.	23·70	2·20
		od 1. dne septembra 1917. l.	.	.	20·50	1·90
	barvno	do 31. dne avgusta 1917. l.	.	.	25·80	2·40
		od 1. dne septembra 1917. l.	.	.	22·60	2·10
s chromom strojeno (cherette)	črno		I a	.	26·90	2·50
			II a	.	23·70	2·20
			III a druge barve za 4 K na kvadratni meter, za 37 h na kvadratni čevlji dražje	.	20·45	1·90

F. Kozlovsko in kozje usnje.

s čreslom ali rojem strojeno	neprirejeno	do 31. dne avgusta	I a	29.—	.	.
			II a	25.—	.	.
			III a	19.—	.	.
		od 1. dne sep- tembra	I a	25.—	.	.
			II a	22.—	.	.
			III a	17.—	.	.
	prirejeno, pomaščeno, črno, gladko ali nagubano	do 31. dne avgusta	I a	31.—	.	.
			II a	27.—	.	.
		od 1. dne sep- tembra	I a	27.—	.	.
			II a	24.—	.	.
korduansko usnje	za 3 K višje na kilogram nego rastlinsko strojeno prirejeno in pomaščeno kozje usnje			.	.	.

1) En (angleški) kvadratni čevlji = 0·0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10·76 kvadratnih čevljev.

2) Cena se določi v navedeni meji po velikosti in čistosti kože in po dobroti strojenja.

V r s t a				K r o n		
				za kilogram	za	
					kvadratni meter	kvadratni čevelj ¹⁾
rastlinsko strojeno	naravne barve črno ali barvno	za čevlje (usnje za podvleko)	I a	.	30·10	2·80
			II a	.	26·90	2·50
			III a	.	21·50	2·—
		za pohištvo, listnice, knjigo- vezce ali luksus	I a	.	34·40	3·20
			II a	.	30·10	2·80
			III a	.	24·80	2·30
z rojem strojeno (chevreaux)	črno		I a	.	35·50	3·30
			II a	.	33·40	3·10
			III a	.	26·90	2·50
			IV a	.		
		druge barve za 4 K na kvadratni meter, za 37 h za kvadratni čevelj dražje		.	19·40	1·80

¹⁾ En (angleški) kvadratni čevelj = 0·0929 kvadratnega metra. En kvadratni meter = 10·76 kvadratnih čevljev.

G. Skupna določila.

Podrobnejši predpisi o cenah.

1. Navedene cene (kjer so cene stopnjevane po kakovosti, za prima kakovost določene cene) veljajo za usnje najboljše strojitve in priredbe iz zareze prostih ali skoro zareze prostih kož, brez vžganega mesa in brez ogrcev ali k večjemu le s posameznimi, in sicer zaraslimi ogrci. Za blago manjše vrednosti se sme, kolikor niso spredaj cene itak stopnjevane, računati in plačevati le primerno nižja cena.

Navedene cene, ki obsegajo tudi stroške običajnega omota ali poveze z vrvjo in pošiljanja do postaje, kjer se naklada, veljajo za prodaje izdelovalcev usnja.

2. a) V veletrgovini, to je v zmislu tega ukaza v prometu firm za trgovanje z usnjem, s prodajalci, z usnje podelujočimi veleobratni ali združbami usnje podelujočih malih obrtnikov, se sme preračunati 4% priklada k navedenim cenam. Pri tem so tudi všteti stroški običajnega omota ali poveze z vrvjo in pošiljanja blaga do postaje, kjer se naklada.

b) V trgovini na drobno se smejo zahtevati navedene cene s prikladom do 11%.

c) Pri prodajanju rezanega usnja na drobno se ne smejo zahtevati višje cene nego tiste, ki se pokažeje na podstavi navedenih cen, oziraje se na način preračuna cene, ki je bil doslej običajen za posamezne delne izrezke. Po tem sme prodajna cena najboljšega dela presegati izdelovalno ceno, predpisano za dotično vrsto usnja, za ne več nego 20%. Za manj vredne dele se sme računati le primerno nižja cena.

d) Navedene trgovinske priklade je preračunati od cen, predpisanih v seznamku cen. Priklade, ki jih pobirajo javne razdeljevalne organizacije po dovoljenju, podeljenem za to, je preračunati šele vsoti iz osnovne cene in trgovinskega priklada.

3. Obresti, ki se terjajo pri prodajah na čas, ne smejo, preračunjene za leto, presegati obrestne mere v meničnem eskomptu avstrijsko-ogrske banke za več nego 2°/_o.

4. Navedene vrste usnja se smejo prodajati, ako je cena zanje navedena spredaj po teži, le po teži, ako je navedena po meri, le po tej meri.

5. Pri prodaji je izdati kupcu račun, iz katerega morajo biti ločeno razvidni osnovna cena in preračunjeni posamezni prikladi.

Predpisi za izdelovanje.

Po predpisih za izdelovanje, obseženih v opomnjah k seznamku cen, je razveljavljeno zlasti z ministrstvenim ukazom z dne 5. februarja 1916. l. (drž. zak. št. 29) doslej obče podeljeno dovoljenje za rudninsko strojenje lahkih telečjih kožic.

Predpisi za oznamenjanje.

1. Usnje, za katero so stopnjevane cene v seznamku cen po kakovosti, je opremiti z oznamenilom, ki ustreza kakovosti in ki ga je trpežno namestiti na vsakem kosu: (prima, sekunda, tertia, quarta ali I, II, III, IV).

2. Vrste usnja, ki se smejo po predpisih izdelovanja izdelovati le na podstavi posebnega naročila vojaške uprave ali posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva, je enako oznameniti z izdelovalčevo firmo.

Usnje za pasove in ne v sodu strojeno telečje usnje, ki se sme prodajati po seznamku cen po višjih cenah nego oglav za jermene, oziroma v sodu strojeno telečje usnje le z dovoljenjem trgovinskega ministrstva, je opremiti vrhutega z oznamenilom „usnje za pasove“, „telečje usnje I“.

Seznamek cen II.

	V r s t a		Kron za kilogram
Usnje za gonilne jermene	volovski kruponi za jermene, strojeni s čreslom	do 10 kg	19.—
		od 10 do 14 kg	18.—
		čez 14 kg	17.—
	bikovi kruponi za jermene bivolovi kruponi za jermene	za 1·50 K } za kilogram za 2·50 K } ceneje	
	volovska plečeta za jermene, strojena s čreslom		11·20
	chromovi jermenski kruponi		20·50
	chromova jermenska plečeta		13·80
	chromovi kruponi za usnje, ki brani drčanje avtomobilov		19·50
Gonilni jermeni	volovski jermeni, strojeni s čreslom		30.—
	bikovi jermeni, strojeni s čreslom		27.—
	bivolovi jermeni, strojeni s čreslom		25·50
	jermeni s plečet, strojeni s čreslom		20.—
	chromovi jermeni		35·50
	priklad za dvojne jermene, dinamove jermene, jermene iz hrbtnih delov in polkrižne jermene 10%		
Kruponi za manšete	strojeni kakor usnje za gonilne jermene, izprani, na zraku sušeni, brez ran in zaréz		17·50
Usnje za šivalne, vezne in udarne jermene	strojeno s chromom	ščuke	18.—
		kruponi	19.—
	strojeno z mastjo	ščuke	20.—
		kruponi	21.—
	strojeno z galunóm, cele ali polovične kože		15.—
	rezano blago za šivalne in vezne jermene in udarni jermeni	strojeno s chromom	25·50
		strojeno z mastjo	28.—
Priklad za udarne jermene, ki se dobavljajo po navedbi naročila v odmerjenih dolžinah, 10%			

Podrobnejši predpisi za cene.

1. Glede prodaj navedenih vrst usnja se zmislju primerno uporabljajo predpisi glede cen, ki so v seznamku I, skupna določila.

2. Cene za gonilne jermene, nadalje za rezano blago za šivalne in vezne jermene in udarne jermene veljajo od nakladne postaje, všteti vse postranske stroške. Všet je dobiček izdelovalca in kupčevalca, nadalje priklad javne razdeljevalne organizacije.

Seznamek cen III.

Najvišje cene za kože in kožice divjačine.

V r s t a		Cena v kronah za kilogram
Jelen in šarenjak (jelen, košuta, mladič), posušen		7.—
Srna in divja koza		za kos
	poletni kozel	7.—
	zimski kozel	5.—
	poletna in zimska koza	5.—
	kozlič	3.—

Podrobnejši predpisi gledé cen.

Spredaj za kože in kožice divjačine ustanovljene najvišje cene veljajo od nakladne postaje prodajalca za prodajo izdelovalcem usnja in všteti so torej kupčevalčev dobiček in vsi postranski stroški zlasti tudi stroški omotavanja in povezovanja). Pogoji za cene je, da se dobavlja uzansam ustrezno blago brez izbirkov. Boljše izbire je uzansam ustrezno preračunati s polovico, slabše s četrtino goraj navedenih cen.

Navedene vrste kož in kožic se smejo prodajati le po teži, oziroma po kosu, kakor je navedeno v seznamu.

Predpisi za izdelovanje.

Prepoveduje se strojiti jelenove kože, srnje in kozje kožice s čreslom in chromom.

Da se dogotovi s čreslom ali chromom strojeno jelenovo, srnje in kozje usnje, ki se že izdeluje ali dogotavlja dne, katerega dobi ta ukaz moč, se dovoljuje rok (do enega mesca po razglasitvi). Po 1. dnevu novembra 1917. l. se tako usnje ne sme več spravljati v promet.

Seznamek cen IV.

Najvišje cene za telečje kožice.

Teža kožic	Cena v kronah za kilogram soljenih kožic, ki jih je tehtati prej brez soli		
	r a z r e d		
	I	II	III
a) Telečje kožice s „kratko nogo“ brez glave.			
do 3·30 kg	3·70	3·48	3·10
od 3·40 do 4·50 kg	4·00	3·80	3·40
od 4·60 kg in več	4·25	4·00	3·60
b) Kožice odstavljenih telet in pitlingov s „kratko nogo“ brez glave.			
do 3·30 kg	3·25	3·00	2·65
od 3·40 do 4·50 kg	3·55	3·30	3·00
od 4·60 do 9 kg	3·80	3·60	3·20

c) Povrečki brez glave.

Za nje veljajo cene, ustanovljene pod b) za najlažji težni razred.

d) Telečje kožice za telečnjake.

Za telečje kožice za telečnjake veljajo rjave, rdeče, plave kožice, v teh barvah šarene kožice ali s temi barvami in malo belo šarene kožice, ako merijo od korena repa do uhlja najmanj 80 centimetrov, ako so brez luknje „ploske“ in ne puščajo dlake. Najvišja cena za telečje kožice za telečnjake, ki se ponudijo že izbrane iz drugih kožic, je za kos za 1 K 50 h višja nego cena, ki se podaja za kos po najvišjih cenah, ustanovljenih pod a) in b).

Za kožice, kojih teža, tehtana prej brez soli, presega 9 kg, veljajo za goveje kože določene najvišje cene.

d) Razredna razvrstitev:

- I. Razred: vse kožice, izvzemši v razredu II in III navedene.
- II. Razred: kožice, ki so se slekle v Galiciji.
- III. Razred: kožice, ki so se slekle v Bosni in Hercegovini ali v Dalmaciji.

e) Odbitki:

Za kožice z „dolgo nogo“ 5%
 Za kožice z „repovo kostjo“ 5% } od najvišjih cen, navedenih pod a) do c).

f) Razvrstitev po dobroti (sortiment):

Najvišje cene veljajo za:

I a (prvo, prima-)kakovost. To so zdrave kožice brez mesa, ki imajo k večjemu eno luknjo izven jedra, to je ne dalje nego za dlan široko od trebušnega roba ali roba glave, v ostalem pa so brez luknje in zareze;

II a (druga, secunda-)kakovost, to so kožice z luknjami in zareze kožice. Najvišja cena za kožice druge dobrote je na kilogram za 25 h nižja nego najvišja cena za kožice prve dobrote, ki se preračuni po določilih pod a) do c).

III a (tretja, tertia-)kakovost, to so takozvane kmetske kožice in usmrdele kožice. Najvišja cena je za kilogram za 50 h nižja, nego za kožice prve dobrote, preračunjene po določilih a) do c).

Hudo usmrdele kožice je ceniti primerno nižje.

g) Solnina za kilogram kožice 4 h.

h) Za zelene, nesoljene kožice (kolikor se smejo kožice po skupnih določilih prodajati v tem stanju), je najvišja cena za 12% nižja od najvišje cene za soljene kožice, ki se preračuni po določilih pod a) do f).

i) Za posušene kožice znaša najvišja cena dvojni znesek najvišje cene za soljene kožice, ki se preračuni po določilih pod a) do f).

Skupna določila.

1. Najvišje cene veljajo od skladišča všteti običajni omot in povezo z vrvjo.
2. V posrednji trgovini (prekupovanju) se smejo najvišje cene zahtevati s prikladom 4%, v katerem so všteti stroški pošiljanja trženih kož do postaje, kjer se nakladajo.
3. Izdelovalci usnja smejo dajati svojim skupljevalcem (komisijonarjem, agentom) posebno provizijo do 1%.
4. Obresti, ki se terjajo pri prodajah na čas, ne smejo, preračunjene za leto, presegati obrestne mere v meničnem eskomptu avstrijsko-ogrsko banke za več nego 2%.
5. S kožicami se sme tržiti le po teži, tehtanimi prej brez soli ali s posušenimi. Mesarji in klalci smejo prodajati tudi zelene, nesoljene kožice.

353.**Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z voditelji udeleženih ministrstev in v soglasju z vojnim ministrom z dne 20. avgusta 1917. l.****o zahtevanju in izročanju kožic kuncev (kunčevine).**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) in §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) se zaukazuje:

§ 1.

Za vojne namene se zahtevajo razen sirovih tudi prirejene (nebarvane) kožice kuncev. Posestniki in hranilci morajo naznaniti c. in kr. vojaškemu skladu kožuhovine na Dunaju, VI., Linke Wienzeile 24, do 21. dne septembra 1917. l.:

1. zaloge prirejene nebarvane kunčevine, kar jih je dne razglasitve tega ukaza;

2. do 1. dne septembra 1917. l. v prirejanju dogotovljene kožice;

3. kožice, ki se tega dne še prirejajo.

Zaloge pozneje dogotovljenih kožic je naznaniti imenovanemu zavodu vsakočasno do prihodnjega prvega dne mesca.

Hkratu z naznanilom je vposlati zavodu za vzorce 50 do 100 kožic (na meseni strani z natisnjeno firmo), ki morajo ustrezati poprečnemu sortimentu naznanjene zaloge prirejenih kožic. Ko je dospela odredba zavoda glede pošiljanja, je naznanjene zaloge čim prej pripraviti, da so sposobne za pošiljanje in jih odposlati ustrezno odredbi.

Ako naznanilec v 6 tednih, ki jih je računati od dne oddaje naznanila in vzorcev na pošto, ne prejme odredbe zavoda o pošiljanju, sme svobodno razpolagati z naznanjeno zalogo, od katere je poslal vzorce. Stroške vpošiljanja in, ako nanesse tako, vračila vzorcev plača vojaška uprava.

Odškodnino za kožice (tudi za pridržane vzorce) določi, ako se ne doseže sporazumljenje

o njej, pri vojaškem skladu kožuhovin ustanovljena komisija, oziraje se na cene, navedene v priloženem seznamku najvišjih cen pod II. Komisija je sestavljena iz zastopnika vojaške uprave in trgovinskega ministrstva in iz po enega izvedenca, ki ga imenuje vojaška uprava in trgovinsko ministrstvo. Pridržano je, da se odpošlje zastopnik ministrstva za javna dela in izvedenec, ki ga imenuje to ministrstvo.

Posestniku zalog se varuje, da sme uveljavljati svoje pravice po § 33 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236).

Ako so dani tehtni razlogi, more trgovinsko ministrstvo dovoliti izjeme od sprednjih predpisov.

§ 2.

Za prevažanje prirejene kunčevine po javnih prometnih podjetjih je treba prevoznih potrdil, ki jih daje vojaški sklad kožuhovine na Dunaju. Za pošiljatve vojaške uprave in za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, Bosne in Hercegovine ni treba prevoznih potrdil.

§ 3.

Priloženi seznemek najvišjih cen (I) za sirove kožice stopi na mesto seznamka, priloženega ministrstvenemu ukazu z dne 23. maja 1917. l. (drž. zak. št. 232).

§ 4.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z zaporom do 6 mesecev ali z denarno kaznijo do 20.000 kron. Nadalje se more izreči, da zapadejo reči, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in izguba obrtne pravice. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

§ 5.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Mataja s. r.

Ertl s. r.

Homann s. r.

Wimmer s. r.

Czapp s. r.

Seznamek.

Najvišje cene za kunčevino.

I. Sirove kožice.

V r s t a	Kilogramov		Kron za kožico			
	Teža sto kožic	Najmanjša poprečna teža	do 31. dne avgusta 1917. l.		od 1. dne septembra 1917. l.	
			A	B	A	B
Zimski kunec	18·10 in več	.	1·40	1·50	1·10	1·20
	od 12·10 do 18·00	16·00	1·10	1·20	0·90	1·—
Poletni kunec	od 5·10 do 12·00	8·50	0·45	0·50	0·40	0·45
Čisto bele, za krznarske na- mene pripravne kožice, ki so se slekle v Galiciji . .	od 5·10 do 12·00	8·50	0·75	0·80	0·65	0·70
„Miške“	do 5·00		Kron za kilogram			
			1·40	1·50	1·40	1·50

Pogoj za sprednje najvišje cene je, da se dobavljajo zdrave kožice brez napak, sušene na zraku. Usmrdele, toda še rabne zimske kunce je ceniti kakor poletne kunce.

Za kožice, ki ne dosegajo navedenih tež, in za slabše kakovosti, veljajo najvišje cene s primernim odbitkom.

Pod B navedeni višji postavki veljajo, ako izročajo taki posestniki zalog ali hranilci, ki morajo svoje zaloge izročati po § 2 b ukaza z dne 23. maja 1917. l. (drž. zak. št. 232) naravnost vojaškemu zavodu za kože. Poprečni dohod dveh tednov je poizvedeti na podstavi trimesečnih izročilnih dob.

Za zamotavanje (vreče) gre 6 K odškodnine za balo. V vsaki bali je zamotati najmanj 600 kožic zimskih kuncev ali 800 kožic poletnih kuncev ali primerno število „mišk“.

V najvišjih cenah so všteti stroški običajnega povezanja in pošiljanja do nakladne postaje.

Predpis za sortiranje in označevanje.

Kožice, ki se vpošiljajo vojaškemu zavodu za kože, je zamotavati ločeno po naslednjih vrstah. Posamezne pakete je označiti tako, kakor je predpisano v nastopnem:

Zimski kunec = s težo sto kožic 18·10 kg in več W. K. A.

„ „ „ „ 12·10 do 18 kg W. K. B.

„ „ „ „ 5·10 „ 12 kg W. K. C.

Poletni kunec = S. K.

„Miška“ = M.

Število v balah zamotanih kožic je navesti na bali spodaj na desno od prej navedenega znaka s podčrtanimi številkami.

Označbo in številke za število kožic je narediti z razločno čitljivo pisavo s prilično 20 cm velikimi črkami in številkami s črno tinto.

Na primer:

670 kožic zimskih kuncev s težo sto kožic 18·10 kg ali več

B. H. 21 W. K. A. <u>670</u>
--

II. Prirejene, nebarvane kožice.

V r s t a	Kron za kožico	
	do 31. dne avgusta 1917. l.	od 1. dne septembra 1917. l.
Zimski kunec	2·00	1·75
Gališke bele kožice v poprečni teži 4 do 5 kg	1·80	1·20

Pogoj za cene je, da se dobavlja prima-blago brez napak in brez izbirta. Za manjvredno blago, nadalje za lahke zimske kunce in poletne kunce gre le primerno nižja cena.

V sprednjih cenah so všteti stroški običajnega povezanja bal ali omotavanja v zabojih in pošiljanja do nakladne postaje.

Predpis za označevanje.

Vsaka kožica se mora, preden se spravi v promet, opremiti z razločno čitljivim in trpežno nameščenim pečatom prirejevalčeve firme.

354.

Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z voditelji udeleženi ministrstev in v soglasju z vojnim ministrom z dne 20. avgusta 1917. l.

o prometu s cepljenim usnjem in podplati iz cepljenega usnja.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se, dopolnjuje ministrstveni ukaz z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 356), zaukazuje:

§ 1.

Dolžnost ponuditi cepljeno usnje, ploče iz cepljenega usnja in podplate iz cepljenega usnja se razširja tako, da je ponuditi družbi z o. z. za nabavljanje usnja na Dunaju v nakup vsakršno zalogo tega blaga in ne le tiste, ki jo namerava posestnik zaloge otujiti. Od tega predpisa so izvzete tiste množine, ki jih potrebuje posestnik za izvršitev naročila, ki mu ga je dala vojaška uprava.

Družba za nabavljanje usnja mora razpolagati z zalogami po ukazilih trgovinskega ministrstva.

Ostala določila ministrstvenega ukaza z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 356) ostanejo neizpremenjena.

§ 2.

Ravnanje zoper predpis tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z zaporom do 6 mesecev ali z denarno kaznijo do 20.000 kron.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Mataja s. r.

Ertl s. r.

Homann s. r.

Wimmer s. r.

Czapp s. r.

355.

Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z voditelji udeleženi ministrstev in v soglasju z vojnim ministrstvom z dne 20. avgusta 1917. l.

o prometu z usnjem za strojne, šivalne, vezne in udarne jermene, in s takimi jermeni.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se, dopolnjuje določila ministrstvenih ukazov z dne 9. junija 1916. l. (drž. zak. št. 177) in z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 99), zaukazuje:

A. Usnje za manšetne, šivalne, vezne in udarne jermene.

§ 1.

Dovoljenje izdelovanja.

Manšetno usnje, to je kakor usnje za gonilne jermene strojeno, izprano, na zraku posušeno usnje, nadalje usnje za šivalne, vezne in udarne jermene se sme od 1. dne oktobra 1917. l. počenši izdelovati le z dovoljenjem trgovinskega ministrstva. S tem odpade v § 2 ministrstvenega ukaza z dne 5. februarja 1916. l. (drž. zak. št. 29) obseženo obče dovoljenje za rudninsko strojenje kož in kožic za izdelovanje šivalnih in veznih jermenov.

Dovoljenje izdelovanja se podeljuje za določene mesečne množine in načeloma le takim obratom, ki so se doslej bavili z izdelovanjem navedenih vrst usnja.

§ 2.

Naznanilo.

Izdelovalci usnja za šivalne, vezne in udarne jermene, izdelovalci šivalnih, veznih in udarnih jermenov in podjetja, ki trgujejo s temi rečmi, morajo družbi z o. z. za nabavljanje usnja na Dunaju vpslati vsak torek tedenski izkaz o menjavah v svojih zalogah. Nadalje so dolžni pisati natančne skladovne knjige.

§ 3.

Oddajanje in podelovanje.

Pravtako kakor usnje za strojne jermene, odpadki iz podelovanja usnja za strojne jermene in strojni jermeni se smejo od dne, katerega dobi ta ukaz moč, tudi v § 1 navedene vrste usnja, nadalje rezano blago šivalnih in veznih jermenov ter udarni jermeni oddajati le še družbi za nabavljanje usnja in odjemnikom, ki jih oznameni ta družba. Izjemna določila so v § 5.

Gledé odkazovanja po tej družbi in gledé podelovanja v § 1 navedenih vrst usnja za jermene veljajo predpisi ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 99) (§ 1, odstavek 3, in § 2).

§ 4.

Prošnje za dobivanje.

Podjetja, ki potrebujejo usnje za manšetne, šivalne in vezne jermene ali šivalne, vezne ali udarne jermene za svoj lastni strojni obrat ali za stroje, ki jih razpečavajo, morajo svoje prošnje za dobivanje, ki jih je omejiti na najnujnejšo potrebo, vpslati družbi za nabavo usnja. Prošnje za dobivanje se morejo vlagati neposrednje ali s posredovanjem kupčevalca, ki je vpisan v „Imenik A na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 99)“.

Podjetja, ki imajo opraviti edino ali pretežno za namene vojaške uprave, morajo naznaniti svojo potrebščino usnja za šivalne in vezne jermene ter šivalnih, veznih in udarnih jermenov za bodoči mesec, da se bode s prednostjo oziralo nanje, vsakočasno do 20. dne prejšnjega mesca vojnemu ministrstvu (skupina za usnje, Dunaj, I., Kolowratring 14).

§ 5.

Izjeme.

„Komisija za razdeljevanje usnja za strojne jermene“ oprošča določene množine rezanega blaga šivalnih in veznih jermenov po družbi za nabavljanje usnja:

1. izdelovalcem jermenov, da se oddaja za popraviljanje,

2. prodajalnicam, navedenim v „Imeniku B na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 9. marca

1917. l. (drž. zak. št. 99)“, za preskrbovanje potrebščine manjših obratov, to je obratov, ki porabijo sile do 20 PS.

Imenika A (§ 3) in B sta razgrnjena v trgovinskih in obrtnih zbornicah in v obrtnih nadzorništvihi.

§ 6.

Razna določila.

Kolikor bi bilo izpolnjevanje sklenjenih dobavnih obveznosti v protislovju s predpisi tega ukaza, je prepovedano.

Gledé podeljevanja izjemnih dovolil in nadzorovanja, ali se izpolnjujejo predpisi tega ukaza, po trgovinskem ministrstvu veljajo določila §§ 8 in 10 ministrstvenega ukaza z dne 9. junija 1916. l. (drž. zak. št. 177).

B. Strojni jermeni.

§ 8.

Dolžnost ponudbe.

Zaloge strojnih jermenov, ki se morejo pogrešati, zlasti mirujočih obratov se ne smejo svobodno otujevati ali podelovati, temveč se morajo, preden se drugam otujijo ali porabijo, ponuditi v nakup družbi za nabavljanje usnja. Ponudnik je vezan na svojo ponudbo 21 dni od dne, katerega je odposlal ponudbo.

§ 9.

Dovoljenje za dobivanje.

Dovoljenje za dobivanje strojnih jermenov (§ 3 ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. [drž. zak. št. 99]) se podeljuje načeloma le, ako se prevzame dolžnost, da se izročé rabljeni jermeni, ki se nadomestijo z njimi.

Ako se jermeni ne dobé, da bi se nadomestili rabljeni jermeni, ali ako potrebuje prosilec za dobivanje rabljenih jermen za potrebno reservo, je priložiti prošnji potrdilo krajno pristojnega obrtnega nadzorništva o potrebi in njeni primernosti. Katera potrdila so v teh primerih potrebna za dobivanje jermenov za kmetijske in gozdarstvene stroje, določi trgovinsko ministrstvo v porazumu s poljedelskim ministrstvom.

§ 10.

Določitev cene.

Ako se družba za nabavljanje usnja in posestnik v primerih § 8 in § 9, odstavek 1, ne zedinita z lepa o ceni, je uporabljati določila § 8 ministrstvenega ukaza z dne 9. junija 1916. l. (drž. zak. št. 177).

C. Sklepna določila.

§ 11.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z za-

porno kaznijo do 6 mesev ali z denarno kaznijo do 20.000 kron.

§ 12.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Mataja s. r.

Ertl s. r.

Homann s. r.

Wimmer s. r.

Czapp s. r.